

Udligning er nødvendig, men den skal være fair, gennemskuelig, saglig og upartisk

Vi er kommunalpolitikere, og vi er for udligning. Vi anerkender, at kommunerne har forskellige betingelser at drive kommune for. Så den er nødvendig. Men udligningen skal være fair, gennemsigtig og forståelig. Og den skal hverken være en politisk kastebold, eller en skrue, der strammes i det uendelige. Det er allerede sådan, at de såkaldt velhavende kommuner ikke nødvendigvis leverer bedre service end mange af de såkaldt fattige kommuner ifølge KL's nøgletal.

Derfor er der en del, som undrer os i regeringens nye udligningsudspil.

For det første mener vi, det er yderst vigtigt, at en ny ordning ikke blot er en afspejling af den regering, der tilfældigvis sidder. For så vil den skulle igennem en ressourcekrævende nytænkning hver gang, regeringens sammensætning skifter. Kigger man på forskellene mellem finansieringsudvalgets modeller og den socialdemokratiske model, er det tydeligt, at sidstnævnte gavner mange socialdemokratisk ledede kommuner. Lad os få en udligningsordning, som handler om saglige ulemper og sociale belastninger, ikke partifarve! F.eks. synes ikke alle socioøkonomiske kriterier at give mening: Hvorfor tæller det fx med som en belastning, blot fordi man bor i alment boligbyggeri eller har 'langt til arbejdspladsen'? Og hvorfor skal det kunne betale sig at give erhvervslivet 'skatterabat' gennem en lav dækningsafgift? Demografiske udgiftsbehov bør vægtes mere og ikke mindre, idet det er her, hovedparten af kommunernes udgifter ligger.

Det er fortsat svært at forstå, hvorfor nogle økonomiske ulemper tæller med, mens andre ikke gør. Når fx borgernes rådighedsbeløb ikke tæller med, bliver billedet af borgernes velstand ikke retvisende. Grundskyld og realkreditlån æder det meste af mange folks indtægter hos os, ligesom leveomkostningerne er højere, og det er dem med helt almindelige indtægter, som øget udligning går ud over, ikke velhaverne. Det er også dem med almindelige indtægter, vi rammer, hvis vi sætter skatten op for at betale for udligningsregningen. Vi risikerer at skabe et polariseret Danmark med velhaverghettoer, hvor mennesker med gennemsnitsindtægter har svært ved at få råd til at bo.

Vores anden hovedtanke er, at udspillet er uigennemsigtigt. Hvilken model har man fx brugt til beregning af selskabsskatten? Hvad ligger til grund for, at man pr automatik kan sætte lighedstegn mellem middellevetid og sundhedsbehov? Og mellem lav skat og højt serviceniveau i kommunerne? Det sidste er en påviselig misforståelse ifølge KL's nøgletal. Skattniveauet er en politisk prioritering, som vores lokaldemokrati giver mulighed for. I nogle kommuner holder man skatten nede. Andre har maksimal brugerbetaling på service. Hvorfor er det ikke også indregnet? Vi må som minimum forlange gennemsigthed i beregningerne.

Det er heller ikke tydeligt om servicerammen lempes, når vi med øget udligning formodentlig vil se servicen hævet i nogle modtagerkommuner. Både service- og anlægsramme bør lempes i samme ombæring, så kommunerne kan leve op til stigende og ophobede krav til service og vedligeholdelse?

Vores tredje hovedtanke er, at udspillet skaber en helt skæv incitamentsstruktur. Er det ok, at nogle kommuner betaler for andre kommuners eventuelle ineffektivitet? En udligningsmodel bør rumme incitament til at kommunerne forvalter ressourcerne effektivt, løfter borgere ud af forsørgelse, og finder på gode, nytænkende velfærdsløsninger. Måske bør udligningsordningen suppleres med en tilbagerapporteringsordning.

Endeligt bør vi igen spørge os selv, hvor det kommunale selvstyre bliver af, når Folketinget vil styre kommunernes skatteprocent, serviceniveau, anlægsniveau og tvinge kommunalpolitikere til at levere den samme service og trække den samme skatteprocent i alle kommuner?

Vi er for udligning. Men den skal være fair, gennemsigtig, forståelig, upartisk, bygge på saglige kriterier, og rumme gode incitamentsstrukturer til at arbejde med udfordringerne.

Radikale Byrådsmedlemmer Nordsjælland

- Gitte Kjær-Westermann, **Lyngby-Taarbæk**, gitkw@ltk.dk
- Kasper Langberg, **Lyngby-Taarbæk**, kasla@ltk.dk
- Kristine Kryger, **Gentofte**, kky@gentofte.dk
- Mia Nyegaard, **København**, BF1F@kk.dk
- Mette Annelie Rasmussen, **København**, [Mette Annelie Rasmussen@kk.dk](mailto:Mette_Annelie_Rasmussen@kk.dk)
- Henrik Klitgaard, **Hørsholm**, hkl@horsholm.dk
- Christian Holm Donatzky, **Helsingør**, christian@donatzky.dk
- Esat senturk, **Høje Taastrup**, esatsenturk@hotmail.com
- Rikke Mortensen, **Egedal**, rikkemortensen@outlook.com
- Helle Anna Elisabeth Nielsen, **Egedal**, haen@privat.dk
- Christina Rittig Falkberg, **Gladsaxe**, CHRFAL@gladsaxe.dk
- Claus Wachmann, **Gladsaxe**, cwachmann@gmail.com
- Lone Loklindt, **Frederiksberg**, lone@loklindt.dk
- Merete Them Kjølholm, **Allerød**, metk@alleroed.dk
- Jørgen Kresten Suhr, **Hillerød**, jsuh@hillerod.dk
- Christina Thorholm, **Hillerød**, chrt@hillerod.dk
- Jacob Netteberg, **Rudersdal**, jacob@netteberg.dk
- Court Møller, **Rudersdal**, court@rudersdal.dk
- Maria Katarina Nielsen, **Frederikssund**, maria-nielsen95@hotmail.com
- Tine Hessner, **Furesø**, **Tine Hessner** [<tine.hessner@gmail.com>](mailto:tine.hessner@gmail.com)